

цата на солдатитѣ, които чувахъ плачоветѣ на своитѣ другари. Тѣ провождаха проклетия на варваритѣ.... Нѣкои ридаяхъ, и, виждаше са, че тѣзи измъчени очи, които сѣнь незнаяхъ, пуцахъ крѣвави сълзи по почернелитѣ лица.... Издигвахъ са назадъ, искахъ да отблъснатъ своитѣ, но какво можахъ да направятъ нещастни стотина души отъ разстрѣлянитѣ полкове съ дѣсятинитѣ табори, които отъ вжждѣ са навмъкнѣхъ въ оставенитѣ редутѣ. Какво можахъ да направятъ тѣзи изранени, уморени лѣвовѣ? развѣ са едно: да прѣдадѣтъ и себе си въ жертва на безчеловѣчното стадо на гнената, утѣшающи са съ страданията, упивающи са отъ виковетѣ на мѣченицитѣ, у които сила не хващаше даже за това за да закриятъ очитѣ си съ ржка отъ подлитѣ ятагани, които са занасяхъ надъ тѣхъ.... Тѣ не можахъ да са обърнатъ, когато тържествующитѣ побѣдителѣ туряхъ огнь на тѣхнитѣ окрѣвавени грѣди; тѣ само можахъ да викатъ къмъ това студено, равнодушно небе, когато на тѣхнитѣ тѣла изрѣзвахъ кръстове, когато медлено, съ наслаждения регулярнитѣ, заклѣтитѣ солдати на Турция, имъ отрязвахъ на части краката и рѣцѣтъ.... И щастливи бѣхъ тѣзи, на когото кръвта негнеше, който умираше скоро....

Подъ жестокийтъ кръстенъ огнь стояхъ шуйцитѣ, които запазвахъ отетѣплението на нашитѣ. Но тѣ все пакъ бѣхъ по щастливи. Като падахъ, знаяхъ, че врагѣтъ до тѣхъ нѣма да дойде; знаяхъ че смъртъта имъ нѣма да бѣде призована отъ люти мѣки.... Тукъ умирахъ сравнително спокойно.... Като видѣхъ, какъ остаткитѣ още на силнитѣ и здрави вчера полкове отхождатъ изъ редутитѣ, нашитѣ безмѣлвно стояхъ подъ свинецѣтъ който непрѣкъснато са изливаше. На никого не можеше да дойде на умътъ да са запази задъ долчината.... Скобелевъ зорко глѣдаше на отетѣнающитѣ. Жадно броеше той тѣхнитѣ редове отдалечъ. Виждаше са, въ него живѣяше още надеждата, че загубитѣ нѣма да бѣдѣтъ толкова велики, че замѣсенитѣ въ едни редове солдати на разнитѣ полкове ще излѣзатъ още отъ тамъ, че това не е всичко.... Но уви!.... Чернитѣ маси наши медлено са движаяхъ тамъ и задъ тѣхъ нѣмаше вече здрави.... Само раненитѣ лѣжахъ на стрѣмнинитѣ — раненитѣ и мъртвитѣ.... Едни пълзяхъ слѣдъ своитѣ, като намирахъ още сила въ поривитѣ на ужасѣтъ и на отчаянието; други оставахъ неподвижни, като са обърнали съ лице на долу.... Тѣ, са виждаше, не искахъ